

EGAP EM

**Předsedou
představenstva
je David Havlíček**

str. 5

**Podpořili jsme
export
za 41,2 miliardy Kč**

str. 7

**Zárukami jsme uklidnili
bankovní domy i obchodní
partnery, říká CFO Fermat**

str. 13–15

**Až 6,25 miliardy
na zmírnění dopadů války.**

První záruku EGAP Plus
má Aircraft Industries

Obsah

- 2-3** Až 6,25 miliardy na zmírnění dopadů války. První záruku EGAP Plus má Aircraft Industries
- 4** EGAP pomůže firmám získat 6,25 miliardy na zmírnění dopadů války. Spustil záruky EGAP Plus
- 5** Předsedou představenstva se stal David Havlíček
- 7** Podpořili jsme export za 41,2 miliardy. Hospodařili jsme se ziskem 832 milionů
- 8-10** Pravidla původem z konce 70. let potřebují zásadní změnu, splatnosti projektů budou delší, říká o úspěšném vedení Pracovní skupiny Rady EU pro vývozní úvěry Josef Jirkal
- 11-12** Tři roky od pandemie: Třetina záruk COVID Plus už je splacena. Fermat díky nim prodává i v Rumunsku
- 13-15** Zárukami jsme uklidnili bankovní domy i obchodní partnery, říká CFO Fermat
- 16-19** Rumunský plán obnovy jako příležitost pro zahraniční investory
- 20-21** Po deseti letech šéfování EGAPu nastoupil Jan Procházka do centrální banky
- 22-25** Novinky ze světa trade, export & ECAs
- 26-27** Z Brna do Singapuru. Za každý kilometr věnuje cyklista Mike korunu hendikepovaným dětem. Podporovatelem zahraniční cesty je i EGAP
- 28** Kalendář akcí 2023
- 29** EGAP na sítích

David Havlíček
předseda představenstva

Vážení přátelé českého exportu,

dovolte mi vás poprvé svým jménem přivítat na stránkách časopisu naší pojišťovny. Na úvod bych rád poděkoval dosavadnímu generálnímu řediteli Janu Procházkovi, který EGAP v průběhu více než 10 let provedl složitým regulatorním i makroekonomickým obdobím. Pojišťovna tak i přes zhoršené mezinárodní prostředí zakončila loňský rok kapitálově stabilní a připravená být dál silným partnerem pro české exportéry. Přeji mu vše dobré v dalším pracovním i osobním životě.

Premiéru v tomto čísle si odbude také nový záruční produkt **EGAP Plus**. Cílem nových garancí je poskytnout potřebnou likviditu českým exportně orientovaným firmám, které se kvůli konfliktu na Ukrajině dostaly do problémů. Celkově je na tyto garance určeno více než 6 miliard korun.

Prvním exportérem, který garance využil na získání úvěru 280 milionů korun, je tradiční výrobce dopravních letadel **Aircraft Industries** z Kunovic. Jeho legendární L 410 našly v průběhu dekad zákazníky v 60 zemích světa a nyní díky úvěru od UniCredit Bank mohou vyhlížet další. Ukazuje se přitom poměrně vysoká návratnost pomoci v podobě záručního schématu. Přesně tři roky po propuknutí pandemie, na kterou EGAP reagoval poskytováním garancí COVID Plus, je třetina ze 102 uzavřených zaručených úvěrů již splacena, přičemž **v selhání evidujeme jen jeden úvěr**. Jednou ze společností, které tuto „protikovidovou“ záruku využily, je například výrobce obráběcích strojů **Fermat**, který tak mohl navzdory pandemii investovat a nedávno instaloval svůj stroj v Rumunsku. Tam také směřuje pozornost naší aktuální teritoriální analýzy.

Nabídneme také ohlédnutí za uplynulým rokem, které vedle všudypřítomného válečného konfliktu nabízí i některá příjemná bilancování. Loni EGAP podpořil vývoz českých firem do zahraničí v objemu **41,1 miliardy** korun, ze „ztracených“ úvěrů **vymohl 1,9 miliardy** korun a hospodaření uzavřel **ziskem 832 milionů** korun. Ve druhé polovině roku přitom v rámci předsednictví Evropské unie **Češi řídili na půdě Rady EU také jednání pracovní skupiny pro vývozní úvěry**, a to prostřednictvím ředitele Odboru mezinárodních vztahů EGAP Josefa Jirkala.

Vedle pravidelných **novinek ze světa ECAs** jsme tentokrát zařadili netradiční exportní artikl: Influencer a amatérský cyklista **„Majk na cestách“** vyrazil na půlroční cyklistickou benefiční výpravu z Brna do Singapuru. A protože EGAP je jedním z podporovatelů této charitativní výpravy, představíme vám na sociálních sítích i na stránkách tohoto časopisu několik zahraničních projektů, které EGAP v minulosti podpořil a které Michal Kamermeier při své cestě navštíví.

Jsmetady pro vás.

Příjemné čtení přeje

David Havlíček

Až 6,25 miliardy na zmírnění dopadů války.

První záruku EGAP Plus
má Aircraft Industries

Tradiční výrobce dopravních letadel Aircraft Industries získal záruky exportní pojišťovny EGAP za úvěr v hodnotě zhruba 280 milionů korun. Výrobní linku v Kunovicích opustilo už přes 1200 legendárních turbovrtulových strojů L 410, které byly či jsou nasazovány v 60 zemích světa. Díky úvěru od UniCredit Bank a garancím EGAP Plus může výroba letounu nové generace nerušeně pokračovat. Nové zákazníky výrobce vyhlíží aktuálně především v regionu jihovýchodní Asie.

• Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„Asie je pro nás velmi nadějným potenciálním obchodním partnerem, v mnoha zemích tohoto regionu se dynamicky rozvíjí obor letecké dopravy. Evidujeme zde zvýšený zájem o naše produkty, a proto jsme se rozhodli také letoun prezentovat na místních výstavách jak vládním, tak i civilním zájemcům.“ říká Jiří Podpěra, prezident společnosti OMNIPOL.

„Při naší první cestě do Asie jsme s letounem přeletěli přes 26 tisíc kilometrů a tři kontinenty. Představili jsme se v Indonésii, Malajsii a Vietnamu. Cesta byla velmi úspěšná, o letoun projevil zájem státní i soukromí provozovatelé.

Ve druhé fázi jsme s L 410 NG navštívili Indii, konkrétně výstavu AERO India, jež je v mnoha ohledech nejdůležitější akcí v regionu. I tam se náš letoun potkal s velkým zájmem,“ doplňuje Ilona Plšková, generální ředitelka Aircraft Industries.

Speciální záruky EGAP Plus jsou určeny exportně orientovaným firmám, které potřebují získat likviditu ke zmírnění ekonomických dopadů souvisejících s válkou na Ukrajině. Podniky tak díky státní pomoci snadněji dosáhnou na úvěr, který jim pomůže překlenout složitou dobu.

Největší výrobce
dopravních letounů
v ČR

Export
do 60 zemí

Přes 8000
vyrobených
letounů

„V tuto chvíli evidujeme přes padesát vážných zájemců o garance EGAP Plus, z čehož 10 žádostí je ve vyšší fázi rozpracovanosti. Jedná se o úvěry v objemu od 1,5 milionu až po 1 miliardu korun,“ vysvětluje místopředseda představenstva EGAP Marek Dlouhý.

Vůbec první bankou, která o záruky EGAP Plus pro české exportéry požádala, je UniCredit Bank.

„Naším cílem je jednak podpora Aircraft Industries v zachování její jedinečné výroby turbovrtulových letounů v naší zemi včetně dalších inovací, ale i umožnění expanze společnosti na nové trhy s cílem nahrazení vysoké závislosti na ruském trhu z dob minulých,“ říká Zdeněk Pazderník, manažer Working Capital Solutions, UniCredit Bank.

„Spolupráce s EGAP nám umožní pokračovat v záchraně českého leteckého průmyslu, kterou jsme započali naším vstupem do Aircraft Industries. Jsme rádi, že je o letouny enormní zájem na asijských trzích a můžeme tak

přesunout pozornost tímto směrem. Věříme, že se nám brzy podaří navázat na původní prodejní objemy,“ dodává Jiří Podpěra ze společnosti OMNIPOL.

Rozpočet záručního programu EGAP Plus počítá s krytím úvěrů do celkové výše 6,25 miliardy korun. Žádosti je možné podávat elektronicky přímo na webových stránkách egap.cz. Délka záruky je maximálně 6 let. Úvěr je možné použít jak na provozní financování, tak i na financování investice. Program není určen pro firmy podnikající v oblastech ubytování, cestovního ruchu a hazardních her. Vystavování záruk skončí na konci roku 2023. Kompletní znění podmínek je uvedeno na stránkách www.egap.cz, včetně kontaktů na specialisty, kteří odpovídají na dotazy bank či exportérů.

Za dobu své třicetileté existence EGAP podpořil vývoz českých firem v objemu přesahujícím jeden bilion korun do 130 zemí světa.

EGAP pomůže firmám získat 6,25 miliardy na zmírnění dopadů války.

Spustil záruky EGAP Plus

Zdroj: Adobe Stock

Exportní pojišťovna EGAP začala přijímat žádosti o speciální záruky EGAP Plus. O garance mohou žádat banky, jejichž klienti z řad exportně orientovaných firem potřebují získat likviditu ke zmírnění ekonomických dopadů souvisejících s válkou na Ukrajině. Rozpočet záručního programu počítá s krytím úvěrů do celkové výše 6,25 miliardy korun. Žádosti je možné podávat elektronicky přímo na stránkách [EGAP.cz](https://egap.cz).

› Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„Cílem programu je povzbudit komerční banky k poskytnutí likvidity českým exportně orientovaným firmám, které se kvůli konfliktu na Ukrajině dostaly do problémů. Podniky díky garancím EGAP Plus nyní mohou snáze dosáhnout na úvěr, který jim pomůže překlenout složitou situaci, v níž se ne vlastní vinou ocitly,“ vysvětluje **mluvčí EGAP Jan Černý**.

Garance EGAP Plus jsou určené firmám, které měly za poslední účetní období na svých tržbách minimálně 25% podíl exportu a minimálně 100 zaměstnanců. Zaručené úvěry dosahují objemu minimálně 5 milionů korun a maximálně 1,2 miliardy korun, přičemž jsou omezeny 15 % z tržeb žadatele z průměru za poslední 3 roky. Záruka kryje standardně 90 % jistiny úvěru.

Délka záruky je maximálně 6 let. V rámci provozního financování je možné úvěr použít i na vystavení bankovních záruk a akreditivů. Program není určen firmám podnikajícím v oblastech ubytování, cestovního ruchu a hazardních her. Vystavování záruk skončí na konci roku 2023. Kompletní znění podmínek je uvedeno na stránkách [EGAP.cz](https://egap.cz), včetně kontaktů na specialisty, kteří odpovídají na dotazy bank či exportérů.

„Tento rok byl v mnoha ohledech rokem složitým. Válka na Ukrajině nebo rekordní ceny energií, které s ní souvisí, se odrazily na kondici českých firem. Bankovní sektor zůstává i v této době stabilní a je připraven české ekonomice pomáhat. Jsem proto ráda za spolupráci v programu EGAP Plus, která firmám pomůže zajistit dostatečnou likviditu v nejisté době,“ říká **Monika Zahálková, výkonná ředitelka České bankovní asociace**.

EGAP Plus je druhým garančním programem pojišťovny věnovaným speciálně na pomoc českým exportérům, kteří se ocitli v mimořádné situaci. Od května 2020 až do konce roku 2021 přijímala pojišťovna EGAP žádosti bank o garance **COVID Plus**. Ty ručí za úvěry pro velké české exportující firmy strádající dopady pandemie. Během té doby EGAP schválením záruk pomohl získat úvěry komerčních bank pro 67 velkých exportujících společností v celkovém objemu 22 miliard korun. Většina peněz směřovala na pomoc firmám zabývajícím se strojírenskou výrobou.

Předsedou představenstva se stal David Havlíček

Novým předsedou představenstva Exportní garanční a pojišťovací společnosti (EGAP) je David Havlíček. Do představenstva pojišťovny jej zvolilo Ministerstvo financí ČR.

› Autor: Jana Tocháčková, specialista vnější komunikace EGAP

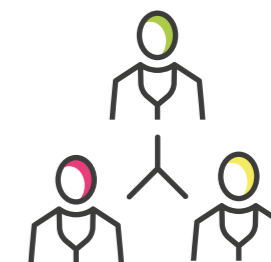
Novým členem představenstva EGAP byl s účinností od 20. března 2023 zvolen **David Havlíček**, který úspěšně prošel výběrovým řízením vypsáním na konci minulého roku Ministerstvem financí ČR, jediným akcionářem EGAP. Představenstvo pojišťovny jej následně zvolilo do svého čela na svém jednání. Havlíček působil v pojišťovně na různých pozicích více než deset let, od roku 2016 jako její finanční ředitel.

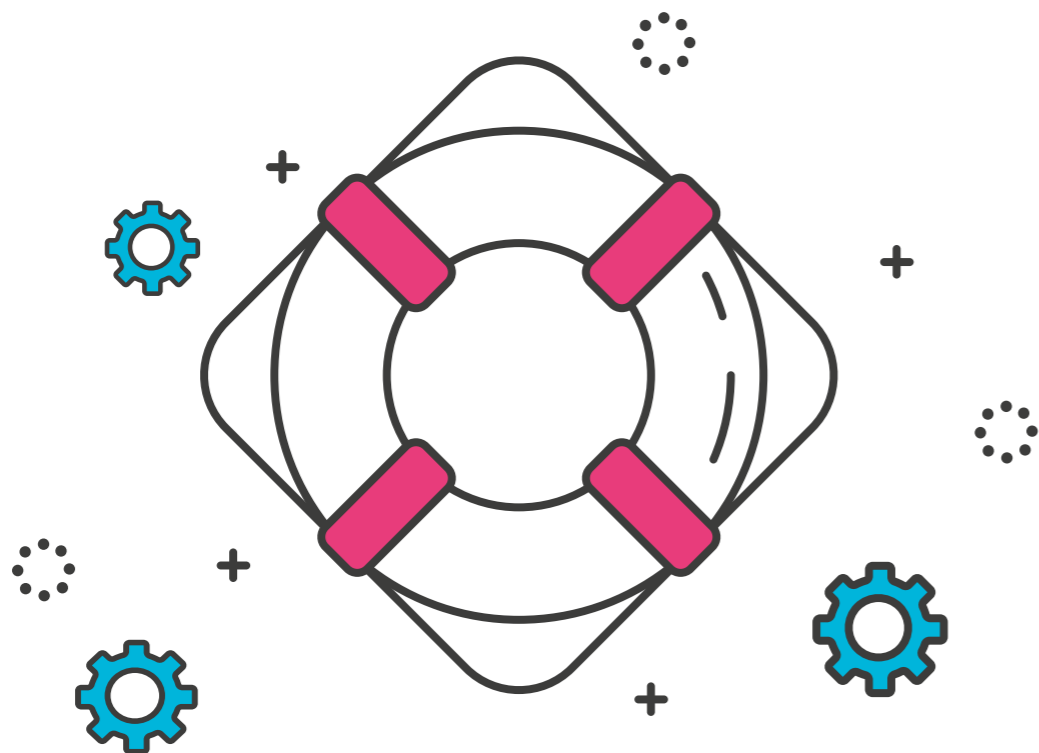
„Chtěl bych navázat na úspěchy, kterých pojišťovna za dobu své třicetileté existence dosáhla, a soustředit se na aktuální výzvy, v první řadě ve spolupráci se státem znovu nastartovat podporu vývozu na Ukrajinu, abychom pomáhali českým exportérům,“ uvedl Havlíček.

Dosavadní předseda představenstva EGAP **Jan Procházka** v únoru opustil funkci, ve které strávil plných deset let. Byl jmenován novým členem bankovní rady České národní banky.

Ing. DAVID HAVLÍČEK, Ph.D., CFA

absolvoval Fakultu financí a účetnictví na Vysoké škole ekonomické v Praze, kde rovněž získal titul Ph.D. v oboru finance. Je také držitelem mezinárodního certifikátu v oblasti financí CFA. Po vysoké škole pracoval mj. na Úřadu vlády ČR jako vedoucí ekonomických analýz. V EGAP působí na různých pozicích přes 10 let. Nejprve jako poradce generálního ředitele, poté byl ředitelem pro strategická rozhodnutí a Solvency II a od roku 2016 vedoucím finančního úseku. V současnosti je také koordinátorem Národní ekonomické rady vlády (NERV). Financím se věnuje i ve své publikační činnosti, je spoluautorem knihy *Investor 21. století*.

VYUŽIJTE ZÁRUKU EGAP PLUS

Exportní pojišťovna EGAP nabízí pomoc českým vývozcům na zmírnění ekonomických dopadů hospodářské krize vyvolané válkou na Ukrajině.

Dodatečnou likviditu pomohou firmám získat záruky EGAP Plus.

- + Mohou být vystaveny za úvěry na investice či pracovní kapitál **ve výši 5 mil. – 1,2 mld. Kč.**
- + Jsou určeny společnostem, které měly za poslední účetní období na svých tržbách minimálně **25% podíl exportu** a více než **100 zaměstnanců.**

EGAP Plus žádejte prostřednictvím své banky.

Platnost programu je omezena do **31. 12. 2023.**

Podrobnosti naleznete na webu egap.cz

Podpořili jsme export za 41,2 miliardy. Hospodařili jsme se ziskem 832 milionů

Exportní pojišťovna EGAP v loňském roce uzavřela 117 pojistných smluv a rozhodnutí, kterými podpořila vývoz českých firem do zahraničí v objemu 41,2 miliardy korun. Z obchodních případů, které v minulosti skončily pojistnou událostí, se v roce 2022 podařilo pojišťovně získat částku 1,9 miliardy korun, nejvíc za posledních 5 let. Hospodaření EGAP loni uzavřel ziskem 832 milionů korun. Vyplývá to z auditovaných dat pojišťovny.

► Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„Navzdory probíhajícímu vojenskému konfliktu, který připravil řadu českých exportérů o tradiční trhy, realizovaly loni tuzemské firmy s pojištěním EGAP vývoz v objemu 41,2 miliardy korun. To je o 7,2 miliardy víc než v roce předchozím. Za celkově vysokými čísly stojí především chuť českých firem investovat v zahraničí,“ vysvětluje **předseda představenstva EGAP David Havlíček.**

Vloni EGAP pojistil zboží a investice směřující do 39 zemí světa. Jednalo se například o pojištění vývozu obráběcího centra do Turecka, ložisek do Indie, projekt byznysového centra v Uzbekistánu, pojištění dodávek piva do Izraele či zavlažovacích čerpadel do Egypta.

V oblasti vymáhání pohledávek dosáhl EGAP nejlepšího výsledku od roku 2017, a to částky 1,9 miliardy korun. Na velkém objemu vymožených peněz se významně podílela například realizace dlouho chystaného prodeje pohledávky, který v minulých letech komplikovaly obstrukce ruské daňové správy či výnos z prodeje ruského výrobního závodu včetně majetku ručitele.

Úspěšné záruky

Třicátý rok spolupráce s českými exportéry zakončila pojišťovna v hospodářském zisku 832 milionů korun. Za úspěšnou bilanci stojí velmi dobrý výsledek v oblasti záruk COVID Plus, poskytovaných v letech 2020 a 2021.

„Díky zlepšení kreditní kvality u těchto dlužníků bylo v loňském roce třeba tvořit nižší rezervy ke krytí případných škod, což se pozitivně promítlo do hospodářského výsledku pojišťovny,“ dodává **Havlíček.**

Pojišťovna nyní nově nabízí speciální garance EGAP Plus. O záruky mohou žádat banky, jejichž klienti z řad exportně orientovaných firem potřebují získat likviditu ke zmírnění ekonomických dopadů souvisejících s válkou na Ukrajině. Rozpočet záručního programu počítá s krytím úvěrů do celkové výše 6,25 miliardy korun, zatím jsou schváleny záruky za více než 1 miliardu korun. Poskytování záruky je časově omezeno do konce roku 2023. Žádosti je možné podávat elektronicky přímo na webových stránkách EGAP.cz.

Pravidla původem z konce 70. let potřebují zásadní změnu, splatnosti projektů budou delší,

říká o úspěšném vedení Pracovní skupiny Rady EU pro vývozní úvěry Josef Jirkal

Zdroj: Adobe Stock

Během předsednictví Evropské unii řídili Češi na půdě Rady EU také jednání Pracovní skupiny pro vývozní úvěry. Ředitel odboru mezinárodních vztahů EGAP Josef Jirkal tak od července do prosince roku 2022 z pozice předsedajícího se svým týmem dohlížel na projednávání klíčových agend směřujících k modernizaci Konsenzu OECD. Významně se tak podílel na přípravě změn v dokumentu, který určuje hrací pole všem exportním pojišťovnám vyspělého světa sdružených v OECD.

• Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

Pracovní skupina Rady EU pro vývozní úvěry je jeden z mnoha přípravných orgánů Rady EU, což je těleso, které zastupuje členské státy EU. Takových skupin je cca 200 a „naše“ je dokonce jednou z nejdéle historicky působících. EGAP nejen na zasedáních EU, ale i OECD v Paříži reprezentuje, v koordinaci s **Ministerstvem průmyslu a obchodu**, zájmy ČR. Na úrovni pracovní skupiny v rámci EU často připravujeme materiály na jednání **Participantů Konsenzu OECD**. Na těch EU přímo zastupuje Evropská komise a členské země EU mají pozici technických delegátů. Postoj zastávaný za EU je tak obvykle připraven již na zasedáních pracovní skupiny v Bruselu.

Takže u vašeho jednacího stolu pravidelně zasedají zástupci 27 zemí?

Teoreticky ano, ale nejezdí tam všechny členské státy. Někdo se neúčastní, protože třeba ani nemají ECA, nebo mají nulový byznys. Naše skupina v Bruselu

zasedá přibližně 7–8krát za předsednictví, což vychází jednou za tři týdny.

Z čeho vycházejí cíle Pracovní skupiny, promítají se do její agendy priority předsednictví?

Program pracovní skupiny se z velké části dědí z jednoho předsednictví na druhé. My jsme především pokračovali s agendou modernizace Konsenzu OECD, protože pravidla původně postavená v 70. letech již ani po mnohých úpravách neodpovídají současným požadavkům. Jednou z řešených oblastí byla potřeba maximálních splatností pro vývozní projekty. Teď je na stole návrh splatnosti 15 let pro standardní projekty jako je stavba nemocnice a až 22 let pro klimaticky příznivé projekty spadající pod klimatickou sektorovou dohodu v rámci Konsenzu OECD. To je příklad větrných elektráren, výstavby elektrifikovaných tratí apod. Řešili jsme také třeba úpravy pojistných sazeb v rámci modernizace. Prvotní snahou bylo dohodnout se již na zasedání Participantů v listopadu 2022. Tehdy ještě nebyly

vyřešeny detaily umožňující dosažení kompromisního řešení. K principiální shodě se nám podařilo dospět až na zasedání Participantů OECD v březnu 2023. Jednání to nebyla jednoduchá, neboť každý participant – země má pochopitelně své zájmy, obchodní, exportní.

Na fotkách z předsednictví jste měl v ruce kladívko. Používáte ho jako jednací kladívko?

Jedná se o tradici naší pracovní skupiny, kdy se kladívko vždy ke konci předsednictví předává novému předsednictví. To znamená, že i já jsem ho na konci loňského roku předával švédské kolegyni. Ale je to čistě symbolické gesto a v průběhu jednání se kladívko nepoužívá. Když se třeba svoláváme po přestávkách, je u mikrofonu speciální tlačítko, které vydá zvuk jako znamení pro ostatní. Kladívko představuje vzpomínkou na prvního předsedu této pracovní skupiny, který byl původní profesí soudce.

Jak vypadá zasedání? Jak dlouho trvá jednání?

Pravidelný začátek je v 10 hodin a potom závisí na tom, kolik toho je. Obvykle končíme kolem 17. hodiny. Jde o jeden jednací den. Členské státy sedí kolem stolu. Naproti zástupcům sekretariátu Rady EU a předsednictví je jako partner Evropská komise. Za zmínku stojí role sekretariátu Rady EU, což je takový

Kladívko představuje vzpomínku na prvního předsedu této pracovní skupiny, který byl původní profesí soudce.

naš hlavní sparing partner, který nám pomáhá s různými záležitostmi v průběhu předsednictví. To znamená, že ve spolupráci s předsednictvím připravuje program zasedání, asistuje při nich, řeší procedurální záležitosti. Byla to naše pravá ruka a úzce jsme spolu spolupracovali. Na druhé straně potom sedí Evropská komise a ta předkládá návrhy, které se budou projednávat. Já jako předseda jsem zasedání řídil. Na jednání se postupuje podle zařazených bodů programu. Předseda shrnuje výstupy z jednotlivých bodů, aby bylo jasné, na čem jsme se dohodli a jak se bude postupovat dál. Snahou předsedy je vést jednání tak, aby směřovalo k nějakému výsledku.

Zdroj: EGAP

Zdroj: EGAP

V případě, kdy členské státy mají rozdílné názory a nemohou se domluvit na některých parametrech, je úkolem předsedy moderovat diskusi tak, aby se navzdory vstupním nejasnostem na závěr dařilo věci vyřešit.

Odráží se postoj Česka při domlouvání takových parametrů? Co třeba u témat jako Green Deal?

Záleží, jestli mluvíme o českém předsednictví nebo o standardní činnosti v rámci pracovní skupiny. V době předsednictví je primárním úkolem předsedy vést jednání skupiny. ČR v tomto období věčně prakticky nevystupuje. Jinak se zástupci ČR svými reakcemi a příspěvky aktivně podílí na formování dokumentů projednávaných na zasedáních. Klíčové je, aby se dařilo prosazovat zájmy ČR v těch oblastech, na které ČR klade důraz. Pokud jde o Green

Deal, ten se přímo nedotýká oblasti exportních úvěrů, ale existuje zde nepřímá vazba prostřednictvím EU Taxonomie.

V Evropském parlamentu je zvykem, že politické strany, které jsou si blízko, vytvoří názorovou frakci a potom spolu udělají klub. Existuje něco i na vaší úrovni?

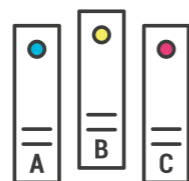
Fungování pracovní skupiny obecně je jiné než činnost Evropského parlamentu. Z logiky věci ale vyplývá, že v rámci jednotlivých diskutovaných témat mají k sobě některé členské státy svými postoji blíže. Nejde však o žádné trvalé koalice, ale jednoduše záleží na tom, co se aktuálně projednává a jaký názor v dané věci ta která konkrétní země zastává.

As kým jsme v klubu my, Češi? Jaké je rozvržení?

Odpověď na tuto otázku se odvíjí od otázky předchozí. Každá země má při projednávání jednotlivých témat své vlastní zájmy a priority. Žádný členský stát není členem specifického klubu. Některé země jsou blízké svými postoji, které se oblasti vývozních úvěrů přenáší z vládní úrovně a přijaté národní politiky.

Jak se vám dařilo nalézt společnou řeč?

Když jsem jednání řídil, snažil jsem se být nad věcí a maximálně otevřený a nestranný. Osvědčilo se mi, že i vážná témata lze projednávat s nadhledem. Vypjatější atmosféru jsem se snažil příležitostně odlehčit žertovnou poznámkou. To byl i případ při projednávání některých parametrů v rámci návrhu revize sektorové dohody Konsensu OECD o dopadech klimatické změny. Na stole bylo mnoho různých numerických návrhů a vyjádření některých delegací k nim nebyla vždy nejjasnější, takže někdy došlo k nezamýšlenému neporozumění, což působilo až lehce komicky. Úlohou moderátora je i takové nečekané diskrepance napravit. Společnou řeč se nám i v těchto případech podařilo nalézt a vedení pracovní skupiny bylo vnímáno dobře co do spokojenosti participantů i co do dosažených výsledků.

Tři roky od pandemie: Třetina záruk COVID Plus už je splacena.

Fermat díky nim prodává i v Rumunsku

Zdroj: Adobe Stock

Při lockdownu nepřestal vyrábět a uzavírat nové smlouvy. Díky tomu výrobce horizontálních obráběcích strojů Fermat instaloval svou vrtačku například také u rumunského výrobce lodních navigáků. Brněnský producent je jednou z tuzemských firem, které využily záruky COVID Plus exportní pojišťovny EGAP. Přesně tři roky po propuknutí pandemie ukazují statistiky programu příznivá čísla. Třetina ze 102 uzavřených zaručených úvěrů je již splacena.

► Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„Záruky COVID Plus jsme využili v období covidu na dozajištění našich stávajících úvěrových linek u našich financujících partnerů. Pomohly nám přečkat neklidnou dobu získáním financování pro kapitálově náročnou výrobu. Díky tomu jsme mohli vyrobit a dodat stroj například do Rumunska pro společnost Romica TIE Group,“ vysvětluje finanční ředitel Fermat Machinery Tomáš Slavík.

„Věděli jsme, že v Česku je řada výborných strojírenských výrobců. Rozhodl především poměr vysoké kvality a dostupné ceny, ale důležité také bylo, že Fermat byl schopen stroj i v době pandemie včas dodat,“ uvádí k transakci Mike Turner, jednatel rumunské společnosti ROMICA TIE GROUP specializující se na výrobu kustomizovaných lodních navigáků.

Garance EGAP Plus jsou určeny firmám, které měly za poslední účetní období na svých tržbách minimálně 25% podíl exportu a více než 100 zaměstnanců.

Třetina záruk splacena, v problémech dosud jediný úvěr

Od května 2020 až do konce roku 2021 zaručil EGAP garancemi COVID Plus 102 bankovních úvěrů pro velké české exportující firmy. Z toho je nyní 38 půjček splaceno, a to včetně 12 úvěrů, které dlužníci dokonce předsplatili. V selhání tak pojišťovna eviduje k dnešnímu dni jen jeden úvěr.

„Celkově se škodovost záruk COVID Plus pohybuje na velmi dobré úrovni a pojišťovna je na krytí ztrát v této výši dostatečně kapitálově vybavena. Včas zaplacené či dokonce předsplacené úvěry ukazují, že tato z velké části návratná forma pomoci byla dobře zacílena, že firmy díky zárukám získaly potřebné překlenovací financování a dál fungují,“ vysvětluje **místopředseda představenstva EGAP Marek Dlouhý**.

Záchranný program umožňoval velkým českým exportujícím firmám, které se vinou pandemie dostaly do potíží, získat peníze potřebné pro jejich fungování, a udržet tak zaměstnanost v době celosvětové ekonomické krize. COVID Plus byl určen pro velké podniky s minimálně 250 zaměstnanci. Většina peněz směřovala na pomoc firmám zabývajícím se strojírenskou výrobou.

Nové záruky EGAP Plus

V prosinci 2022 začal EGAP přijímat žádosti o speciální záruky EGAP Plus. O garance mohou žádat banky, jejichž klienti z řad exportně orientovaných firem potřebují získat likviditu ke zmírnění ekonomických dopadů souvisejících s válkou na Ukrajině. Rozpočet záručního programu počítá s krytím úvěrů do celkové výše 6,25 miliardy Kč. Žádosti je možné podávat elektronicky přímo na webových stránkách egap.cz.

Garance EGAP Plus jsou určené firmám, které měly za poslední účetní období na svých tržbách minimálně 25% podíl exportu a více než 100 zaměstnanců. Zaručené úvěry mohou být minimálně 5 milionů Kč a maximálně 1,2 miliardy Kč, přičemž jsou omezeny 15 % z tržeb žadatele z průměru za poslední 3 roky. Záruka kryje standardně 90 % jistiny úvěru.

Délka záruky je maximálně 6 let. V rámci provozního financování je možné úvěr použít i na vystavení bankovních záruk a akreditivů. Program není určen pro firmy podnikající v oblastech ubytování, cestovního ruchu a hazardních her. Vystavování záruk skončí na konci roku 2023. Kompletní znění podmínek je uvedeno na stránkách www.egap.cz, včetně kontaktů na specialisty, kteří odpovídají na dotazy bank či exportérů.

Zárukami jsme uklidnili bankovní domy i obchodní partnery, říká CFO strojírenského exportéra Fermat Tomáš Slavík

Zdroj: Fermat

Horizontální obráběcí stroje dodává brněnský výrobce Fermat do desítek zemí po celém světě. Patří mezi světovou špičku v oboru a především díky skvělému poměru kvality a ceny svého produktu získává další spokojené zákazníky. Nové zakázky přitom exportér podepisoval i v lockdownu, v době plné nejistoty a obav. O rizicích a zárukách COVID Plus hovořil finanční ředitel společnosti **Fermat Machinery Tomáš Slavík**.

› Autor: Jana Tocháčková, specialista vnější komunikace EGAP

Na trhu jsme v této výrobní podobě zhruba od roku 2006, takže nějakých 17–18 let. Předtím se firma koncentrovala především na obchod s obráběcími stroji, ale kolem roku 2005–2006 došlo ke změně strategie. Z obchodní firmy se stala výrobní a nyní vyvážíme do zahraničí každý rok zhruba 70 až 80 strojů s logem Fermat. Naši obchodní strategií je diverzifikace, to znamená rozložení obchodních podílů na jednotlivá obchodní teritoria. Klíčové je pro nás být na trzích, kde je koncentrace strojírenství největší, což je Severní Amerika, západní Evropa a Asie, především Indie a Čína. V současné době tvoří náš export zhruba z 50 % Evropa, 30 % Amerika a 20 %

Asie. Náš cíl do budoucna je tento poměr rozdělit na třetiny, tedy třetina Evropa, třetina Asie a třetina Amerika. Tak abychom docílili dokonalé diverzifikace všech možných rizik.

Jak hledáte nové zákazníky? Oslovujete aktivně vytipované firmy nebo vás oslovují samy?

Záleží vždy na trhu. Jsou trhy, kde působíme zejména prostřednictvím dealerů a dealerského obchodního zastoupení, ale jsou trhy, jako převážně Evropa, kde naši obchodní zástupci zákazníky objíždějí. To samé platí pro Ameriku, kde zákazníky získáváme jak

Zdroj: Adobe Stock

prostřednictvím dealerů, tak vlastním aktivním přičiněním, kampaněmi, díky referencím stávajících dodávek nebo prostřednictvím účasti na veletrzích.

Vývoz je pro Fermat zjevně klíčový. S jakými riziky se při exportu nejčastěji setkáváte?

V případě exportních rizik jsme se za roky praxe setkali opravdu se vším možným. Dodáváme stroje od Pekingů po Los Angeles a každé teritorium má svá specifika i z hlediska exportních rizik. Třeba v Asii jsou to rizika spojená se správným přijetím platby, se správným přijetím akreditivu a správně nastavenými platebními podmínkami nebo následným odebráním zboží. Na západě jsou to zase rizika spíše na naší straně, aby naše dodávka byla v co nejlepší kvalitě a nemusely se u zákazníka řešit následné problémy, protože to potom celý export prodraží. Každý region má své vlastní specifikum. Než do zakázky „jdeme“, tak si předem všechna rizika – technická, výrobní, dodací, finanční a tak dále – individuálně u každé zakázky analyzujeme.

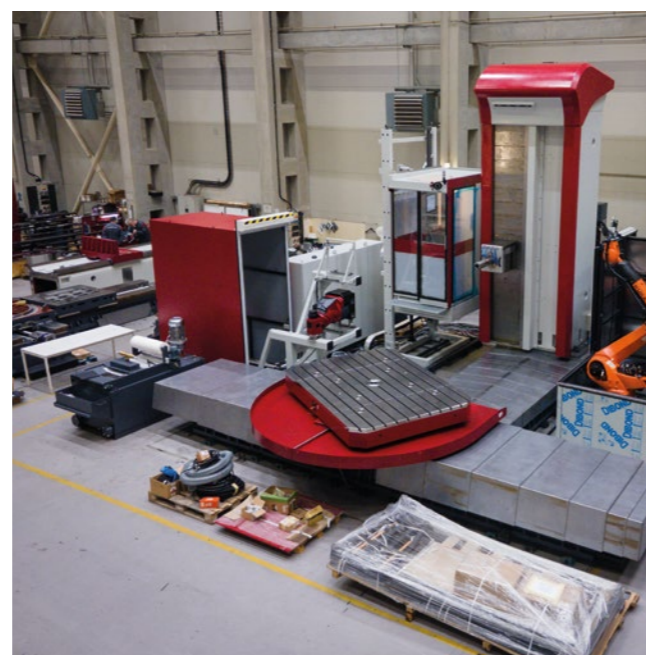
Dá se na taková rizika připravit? Dá se vůbec na všechna rizika připravit, předejít jim?

Určitým rizikům se dá předejít, dají se i minimalizovat. Ale život přináší i situace, které prostě nepředpovídá nikdo. Takovou nečekanou, kuriózní situaci z poslední doby, která zasáhla exportéry, byla třeba dopravní loď uvízlá v Suez. Nevybavuji si, že by byl předtím takový logistický problém, který navazoval a řetězil problémy například v dodacích termínech, vyplacení finančních instrumentů, garancí, záruk. To byl opravdu nečekaný, kuriózní případ nepříjemně dopadající na celý svět.

Fermat často využívá pojištění výrobního rizika od EGAP. Typicky se využívá pro pokrytí rizika odstoupení odběratele od smlouvy, obzvlášť v případě, kdy je dodávané zboží uzpůsobeno jemu na míru. Vyrábíte stroje na míru?

Naše stroje jsou na míru kustomizovány. Když to zjednodušeně popíšu: Auto má pořád 4 kola, má volant, ale je uzpůsobeno na míru konkrétního klienta. Stejně tak to je se stroji, kdy stroj je univerzální, ale od určité fáze výroby dochází ke kustomizaci. Pojištění výrobního rizika od EGAP využíváme zejména v případech, kdy je koncentrace na klienta vysoká nebo víme, že klient si naše strojní zařízení objedná z toho titulu, že má třeba subkontrahovány nějaké zakázky, které mu v nějaké době mohou padnout. Naše výrobní stroje mají cyklus od půl roku do roku, proto se snažíme ošetřit ty zakázky, kde cítíme, že by nemuselo dojít

k exportu ne vinou z naší strany. Pojištění výrobního rizika EGAPem naprosto odráží to, co hledáme. Když přijde problém, nechceme se hojit na pojišťovně, chceme ale získat prostor pro to situaci s partnerem napravit. Konkrétně, pokud by se nějaká zakázka stala problémovou, tak my to dané strojní zařízení samozřejmě začneme předělávat a uzpůsobovat volnému prodeji na trhu a určitě by se nám podařilo ho re-exportovat nebo prodat jinam, ale s vyššími náklady. Proto jsme velmi rádi za to, že pojišťovna EGAP tento produkt nabízí. V podstatě zajišťuje, aby ty dopady na nás jako exportéra byly co nejmenší a my mohli s větším klidem přijmout i zakázky, které by za jiných okolností byly „na hraně“.

Zdroj: Fermat

Zdroj: Egap

Zdroj: Fermat

Některé dodávky, které realizujete dnes, jste dojednávali v době lock-downu. Jak se vám dařilo získávat nové obchodní případy v podmínkách pandemie?

Období covidu pro exportéry nebylo snadným. Zejména proto, že s exportem se pojí celá řada cestování, pohybu lidí, pohybu zboží, pohybu obchodníků, dodavatelů. Lockdown takový pohyb neumožňoval. Výhoda našeho oboru je ta, že jsme stále mohli vyrábět a pracovat, na rozdíl třeba od poskytovatelů služeb. Kdybychom měli hotel, tak do něj nikdo nepříjde, to byl zásadní rozdíl. My jsme samozřejmě během té doby všechny zákazníky kontaktovali, všechny zakázky jsme dodělávali in-house tady na hale a se zákazníky komunikovali v online prostředí. I tak to ale bylo pro nás nepříjemné. Věděli jsme, že poptávané stroje dokážeme vyrobit, nicméně kolem nás byla celá řada nejistot, zejména od našich partnerů. Chvillemi nastávala řeč bych skoro až panická hrůza u některých bankovních domů. Bály se logicky, jaký pandemic bude mít dopad na náš export, na naše hospodaření, na naše výsledky. Mimo jiné i díky zárukám od EGAP jsme toto období překlenuli, protože jsme nemuseli přijímat nějaká drastická cost-cutting rozhodnutí, zejména v oblasti například snižování počtu zaměstnanců, snižování odběru některých dodávek od našich dodavatelů. Zkrátka naše výroba sice jela za omezených podmínek, ale jela. A díky tomu jsme covidové období přežili dobře. Právě o fixní náklady šlo nejvíc. Nejhorší totiž je, když vám hala stojí a nic se

nevyrobí. Pak se v podstatě pálí fixní náklady a ty byly díky záruce EGAP udrženy na správné hladině. Záruky nám daly jistotu a podpořily potřebné financování, takže se nám ta doba překonávala daleko lépe.

Na co konkrétně jste záruky využili?

Záruky COVID Plus jsme využili v období covidu na do-zajištění našich stávajících úvěrových linek u našich financujících partnerů. Bylo to zhruba v objemu 350 milionů korun, což je řekněme třetinová roční produkce našich obráběcích strojů a díky tomuto jsme naše partnery uklidnili, protože v období pandemie byly finanční domy značně nejisté, nevěděly, co bude a jestli finanční schopnost, finanční stabilita exportérů, tedy i nás, splácet svoje závazky bude dodržena. EGAP nám pomohl tu neklidnou dobu přečkat, uklidnit finanční partnery, protože se de facto jedná o státní záruku, a díky tomu jsme mohli přijímat finanční rozhodnutí s chladnou hlavou. Věděli jsme, že strojírenská krev, tím myslím to financování kapitálově náročné výroby, bude zabezpečeno, než období covidu přejde.

Rumunský plán obnovy jako příležitost pro zahraniční investory

Zdroj: Adobe Stock

Rumunsko je poloprezidentskou republikou, která těží především z rozsáhlého přírodního bohatství, velkého hydroenergetického potenciálu a velikosti trhu. Právě tyto aspekty přispívají ke střednědobému růstovému potenciálu rumunské ekonomiky. Prospěšné je této zemi také členství v EU, z níž se Rumunsku dostává štědré podpory ve formě grantů a půjček. Na druhou stranu se však země potýká s historicky nestabilní politickou scénou, která způsobuje nepředvídatelnost vládní politiky a má negativní dopad na ekonomický rozvoj Rumunska.

› Autor: Jan Doubrava, odbor mezinárodních vztahů, EGAP

Opakované obraty ve vládní politice

Charakteristickým prvkem rumunské politické scény jsou v posledních letech **poměrně časté změny vlády**. Důkazem toho byla i vládní koalice PNL, USR-PLUS a UDMR, která v tomto složení vydržela pouze dva roky, když se v září 2021 rozhodla strana USR-PLUS z vládní koalice vystoupit. Ve vládě ji vystřídala sociálně demokratická PSD, což s sebou přineslo **potenciální riziko v implementaci některých reforem**, ke kterým tato strana zaujímá odmítavé stanovisko. Vláda je však od té doby relativně stabilní a disponuje pohodlnou většinou v obou komorách parlamentu. Strany s nejsilnějšími mandáty PSD a PNL se dohodly na systému rotace předsedů vlády a také klíčových ministerstev, což nastane v květnu tohoto roku. Je však otázkou, jak efektivní může být tento systém rotace po 18 měsících z hlediska tvorby politiky.

Sdílení hranic s válkou postiženou Ukrajinou

Výhodná geografická poloha Rumunska se v únoru minulého roku, kdy Rusko zaútočilo na sousední Ukrajinu, stala spíše prokletím. Počáteční obavy tamních obyvatel se však i přes blízkost konfliktu zmenšily, a to zejména díky **členství Rumunska v NATO, které je klíčovou garancí národní bezpečnosti**. Důležitou zprávou pro celou zemi je, že od začátku ruské invaze nebyly hlášeny žádné závažné bezpečnostní incidenty. Existuje nicméně **zvýšené riziko narušení komerční dopravy v severozápadní části Černého moře**, kde bylo od začátku vypuknutí konfliktu nalezeno několik námořních min, což má vliv na náklad mířící do rumunských přístavů. Pozitivní naopak je, že **utažení kohoutů ruského plynu nezasáhlo Rumunsko tak jako jiné státy Evropy**, a to díky nižší závislosti na ruském plynu a vlastním

ložiskům ropy a zemního plynu. Rumunská spotřeba ropy byla před ruskou invazí z 30 % z vlastních zdrojů a ze 70 % z dovozu, který pocházel ze 40 % z Kazachstánu a z 30 % z Ruska.

Země disponuje také úrodnou zemědělskou půdou, ložisky uranu či rozsáhlými zásobami dřeva.

Aktuální hospodářská situace

Rumunská **ekonomika je poměrně dobře diverzifikovaná**, ovšem v kontextu velikosti rumunské populace, která čítá 19,1 mil. obyvatel, je **stále poměrně malá**. Z hlediska velikosti HDP (284 mld. USD) je tedy rumunská ekonomika větší než například česká

či maďarská, ale v poměru HDP na obyvatele (14 858 USD/ob.) za oběma zmíněnými ekonomikami zaostává (ČR 26 821 USD/ob., Maďarsko 18 728 USD/ob.). **Za posledních dvě desetiletí dosáhla země poměrně působivého růstu a prosperity**. V roce 2020 sice zaznamenala v důsledku propuknutí pandemie covid-19 recesi o 3,7 % HDP, což bylo způsobené snížením domácí i zahraniční poptávky a různými omezeními domácího trhu plynoucí z protipandemických opatření. V dalších dvou letech se však rumunská ekonomika zotavila a vzrostla o 5,1 %, resp. 5,2 % HDP, a to navzdory výraznému zrychlení inflace a zvýšené nejistotě kvůli zmíněné válce na Ukrajině.

Rumunsko má poměrně rozsáhlé přírodní bohatství, které není omezeno pouze na zásoby ropy a zemního plynu. Země disponuje také úrodnou zemědělskou půdou, ložisky uranu či rozsáhlými zásobami dřeva. Šoky vyvolané pandemií covid-19 a ruskou invazí ovšem odhalily také **strukturní zranitelnosti ekonomiky**, mezi které patří přetrvávající chudoba (23 % obyvatel žije pod hranicí chudoby), rozdíly v ekonomických příležitostech mezi regiony a městskými a venkovními oblastmi či nedostatky ve fiskální politice.

Zdroj: Adobe Stock

Čerpání finančních prostředků z EU

Dlouhodobý růstový potenciál a podporu investic by mělo podpořit **navýšení finančních prostředků z EU**, které by během let 2021-2027 mohlo dosáhnout až 4 % HDP ročně. Tato štědrá finanční podpora ze strany EU je pro Rumunsko velmi pozitivní zprávou. Jen **v rámci Národního plánu obnovy (The National Recovery and Resilience Plan) bylo Rumunsku přiděleno 12,1 mld. EUR ve formě grantů a 14,9 mld. EUR v půjčkách**, což činí přibližně 11 % HDP. Vyplácení těchto finančních prostředků je nicméně spjato s plněním řady reformních milníků. Do jaké míry bude Rumunsko schopné zmíněné prostředky skutečně načerpat zůstává tedy otázkou.

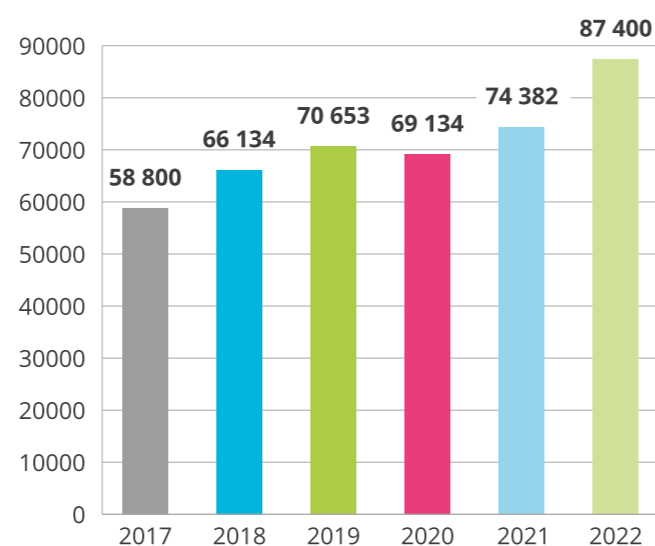
Zdroj: Adobe Stock

První platbu v říjnu 2022 nicméně na základě splněných kritérií čerpání obdrželo. Dalším milníkem je nyní schválení reformy důchodového systému v roce 2023 a vidíme i aktuálně u nás, jak mohou být takové podmínky obtížně splnitelné.

Vzájemný obchod mezi ČR a Rumunskem

Export České republiky se soustředí spíše na jiné evropské země, než je Rumunsko, nicméně **podíl Rumunska na celkovém českém vývozu roste**. Tempo růstu je ovšem pomalé a celkový podíl této země na českém vývozu se dostal z 1,4 % v roce 2017 na 1,6 % v roce 2022. Nejvíce se z České republiky do Rumunska dle údajů ČSÚ vyváží osobní automobily,

Vývoj českého exportu do Rumunska (v mil. CZK)

Zdroj: Adobe Stock

Zdroj: Adobe Stock

dále jsou to výfuky, volanty, pneumatiky a další příslušenství k motorovým vozidlům a často se také vyváží elektroinstalační materiál.

Uvedený graf znázorňuje, jak se český export do Rumunska vyvíjel v průběhu posledních několika let. Postupný růst se zastavil pouze v roce 2020 v důsledku pandemie covid-19. **I přes trvající pandemii v roce 2021 vývoz do Rumunska opět vzrostl, a to i díky státní podpoře COVID Plus, kterou EGAP zajišťoval.** V roce 2022 pak došlo k nejvýraznějšímu nárůstu exportu, když vzrostl ze 75 mld. CZK na 87 mld. CZK, tedy o 17,5 %.

Příležitosti pro české exportéry

Vzhledem k aktuálnímu zaměření vlády na investice, resp. reformy, které se Rumunsko postupně chystá přijímat v rámci zmíněného plánu obnovy The National Recovery and Resilience Plan, se nabízí **široká škála nových příležitostí pro české exportéry a investory**. Pro české firmy působící v dopravním průmyslu a infrastruktuře by mohl být perspektivní vývoz stavebních materiálů, strojů a technologií (bagry, nakladače, frézovací technika atd.) či dodávky stavebních prací. Pro české exportéry v sektoru ICT dodávky technologie, softwaru pro řízení průmyslových provozů a callcenter či softwaru pro ochranu firemních dat. S ohledem na zvýšení investic do obranného průmyslu by příležitost mohla představovat

Zdroj: Adobe Stock

také participace na přezbrojování či vybavení letišť. V zemědělském a potravinářském průmyslu by pak mohl být perspektivní vývoz technologií pro zpracovatelský průmysl, výroba a dodávka hnojiv či zemědělských strojů.

Po deseti letech šéfování EGAPu nastoupil Jan Procházka do centrální banky

Dosavadní předseda představenstva EGAP **Jan Procházka** v únoru opustil funkci, ve které strávil plných deset let. Byl jmenován novým členem bankovní rady České národní banky.

Před příchodem do EGAP v roce 2012 zastával Jan Procházka funkci hlavního analytika a ředitele pražské pobočky společnosti CYRRUS a.s.

V létě 2021, po necelém roce od instalování úlů na střechu pojišťovny EGAP, proběhla ve Vodičkově ulici první sklizeň medu. Z téměř padesátky pláští (rámečků) bylo pomocí medometu odstřeďeno zhruba 70 až 80 kg medu.

Procházka byl také členem Národní ekonomické rady vlády (NERV), kterou po obnovení její činnosti v roce 2022 koordinoval, působil i v Legislativní radě vlády – komisi RIA a Nezávislé energetické komisi II. Zároveň byl od roku 2012 ve funkci předsedy dozorčí rady národního podniku Budějovický Budvar.

„Vážení přátelé českého exportu – tímto pozdravem jsem Vás oslovoval na stránkách časopisu Procházka EGAPem z pozice předsedy představenstva EGAP od roku 2014, kdy jsme časopis začali vydávat. Nyní mi dovoluňte se s Vámi na stejném místě také rozloučit. Jsem přesvědčen, že EGAP je spolehlivým partnerem českého exportu a dobře fungující institucí. Věřím, že statistiky uplynulých deseti let spolupráce to potvrzují.“

Jan Procházka,
bývalý předseda představenstva EGAP

Objem vývozu českých exportérů podpořeného exportní pojišťovnou EGAP přesáhl jeden bilion korun. Jedná se o součet všech obchodních případů, které pojišťovna realizovala za 30 let své existence. Čeští exportéři s pojištěním EGAP za tu dobu vyvezli své zboží do 130 zemí světa.

Řečí čísel

Objem nových obchodních případů vzrostl téměř
o 20 procent
(oproti minulému období)

2001–2011	415 mld. Kč
2012–2022	496 mld. Kč

Objem předepsaného pojistného vzrostl zhruba
o 12 procent
(oproti minulému období)

2001–2011	11 065 mld. Kč
2012–2022	12 415 mld. Kč

Objem vymožených pohledávek vzrostl
na trojnásobek
(oproti minulému období)

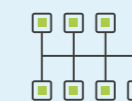
2001–2011	2 688 mld. Kč
2012–2022	8 276 mld. Kč

Škodní poměr* snížen více než
na třetinu

1. 1. 2003–31. 12. 2012	... 190 procent
1. 1. 2013–31. 12. 2022	... 61 procent

* Klíčový ukazatel odráží snížený objem nových škod, kvalitní vymáhání pohledávek. Na poklesu se podílí také řešení pojistných hrozeb s předstihem, účinná zábrana a funkční nastavení systému bonusů a malusů.

Diverzifikace

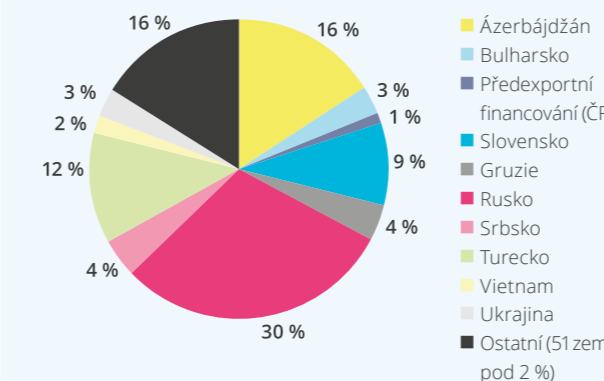
Snížení angažovanosti v Ruské federaci z **67,6 mld. Kč** v roce 2012 na současných **8,5 mld. Kč.**

Za 30 let fungování EGAP podpořil vývoz českých exportérů do
130 zemí světa.

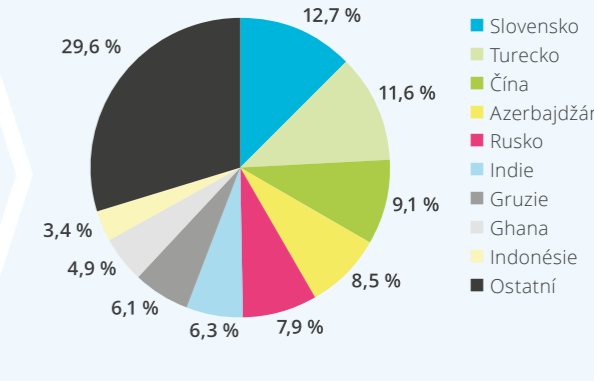
Celkový objem tuzemského exportu podpořeného EGAPem přesahuje částku 1 bilion korun. Jde o zakázky, které by české firmy v naprosté většině bez EGAPu nemohly realizovat.

Struktura pojistné angažovanosti dle teritorií k 31. 12. 2012 (v %)

Zdroj: Výroční zpráva EGAP 2012.

Struktura pojistné angažovanosti dle teritorií k 31. 12. 2022 (v %)

Pozn.: Neobsahuje angažovanost z poskytnutých záruk v programu COVID Plus

Novinky ze světa trade, export & ECAs

• Autor: Jana Ševcová, Odbor mezinárodních vztahů, EGAP

Změna finských zákonů znamená nové možnosti vývozních úvěrů pro malé a střední podniky

Finská exportní úvěrová agentura Finnvera může nyní nabízet úvěry přímo zahraničním zákazníkům finských exportních společností poté, co parlament země na konci ledna schválil nezbytnou novelu.

Finnvera uvádí, že cílem je umožnit menším exportním projektům a malým a středním podnikům (MSP) lepší přístup k financování.

„V současné době Finnvera poskytuje velké vývozní úvěry zahraničním odběratelům, ale pouze ve spolupráci s bankami. Bylo však obtížné zajistit financování odběratelů pro vývozní transakce v hodnotě nižší než 20 milionů EUR, což zpomalilo rozvoj vývozu zejména finských malých a středních podniků,“ uvedl **Juuso Heinilä, výkonný viceprezident společnosti Finnvera**.

„Nový vývozní úvěr Finnvera pro odběratele, zaměřený na menší transakce, reaguje na potřeby finských vývozců a vyplňuje mezeru na finančním trhu,“ dodává Heinilä.

Novela vstoupí v platnost po potvrzení **finským prezidentem Saulim Niinistö**. Finnvera očekává, že od začátku března letošního roku začne poskytovat vývozní úvěry ve výši přibližně 1 až 20 milionů eur.

Získání přístupu k financování obchodu v podmínkách rostoucí finanční mezery je pro malé a střední podniky dlouhodobým problémem. Například **Asijská rozvojová banka** zjistila, že celosvětový rozdíl mezi nabídkou a poptávkou činí 1,7 bilionu USD, přičemž malé a střední podniky jsou nejvíce postiženy zamítnutím žádosti o obchodní financování.

Švédská exportní úvěrová agentura EKN zavádí záruku na zelené exportní transakce

Švédská agentura pro vývozní úvěry EKN představila program záruk pro exportní transakce, který akcentuje problematiku klimatické změny jako součást plánů na sladění systému financování vývozu s cílem *Pařížské dohody* udržet globální oteplování na bezpečné úrovni (1,5 °C).

Program záruk za zelené vývozní úvěry se vztahuje na exportní transakce pro ekologické produkty nebo produkty s ekologickým konečným využitím podle definic stanovených v taxonomii Evropské unie. Lze pokrýt až 100 % hodnoty transakce oproti obvyklému 95% krytí rizika v rámci standardních záruk EKN za vývozní úvěry.

Žádosti o záruky – které zahrnují záruky za odběratelský úvěr a směnečné záruky pro banky a záruky za obchodní pohledávky a ztráty z pohledávek pro exportní společnosti – musí obsahovat vysvětlení, jak transakce přispívá ke změně klimatu nebo k adaptaci na změnu klimatu a zároveň významně nepoškozuje žádný z dalších cílů v oblasti životního prostředí.

Jedná se o druhou zelenou záruku, kterou EKN v posledních letech uvedla v rámci svých produktů. Původní zelená úvěrová záruka, která byla spuštěna v roce 2021, byla vyvinuta pro zelené investice a potřeby provozního kapitálu v rámci Švédska, které jsou spojeny se švédským vývozem, zatímco nová zelená vývozní úvěrová záruka se zaměřuje konkrétně na zelené exportní transakce.

„Tyto dvě záruky se vzájemně doplňují a zvyšují příležitosti pro švédské společnosti vyvázet klimaticky šetrné výrobky a řešení. Těmito dvěma zárukami chce EKN podpořit zelené aktivity ve Švédsku i v zahraničí,“ říká **Anna-Karin Jatko, generální ředitelka EKN**.

UK Export Finance jmenovala nového výkonného ředitele

Tim Reid byl jmenován generálním ředitelem společnosti **UK Export Finance (UKEF)** poté, co v dubnu loňského roku nastoupil do této exportní úvěrové agentury jako ředitel její obchodní skupiny.

Reid nahradil **Samira Parkaše**, který působil jako dočasný generální ředitel od října do prosince 2022, a vystřídal **Louise Taylora**, který odešel z UKEF a stal se generálním ředitelem **British Business Bank**.

Reid dříve působil více než 30 let v několika funkcích ve společnosti HSBC, mimo jiné vedl její divize komerčního bankovníctví v kontinentální Evropě i na Blízkém východě a v severní Africe.

Jeho poslední funkcí byl globálním ředitelem transakčního bankovníctví v globální bankovní divizi **HSBC**.

Státní tajemnice pro mezinárodní obchod **Kemi Badenoch** uvedla, že Reidovo jmenování pomůže britské vládě naplňovat její exportní strategii, jejímž cílem je „pomáhat podnikům růst, vytvářet pracovní místa a poskytovat to nejlepší z britských inovací a kvality po celém světě.“

„Tim přináší bohaté zkušenosti a má prokazatelné výsledky v oblasti pomoci podnikům při mezinárodní expanzi,“ doplňuje.

Reid dodává: „UKEF hraje zásadní roli v tom, že pomůže britským společnostem otevřít dveře mezinárodního obchodu a odstraňuje překážky exportu prostřednictvím přístupu k vládou podporovaným obchodním financím a pojištění.“

„Díky posílenému závazku k udržitelnosti a pokračující snaze podporovat malé a střední podniky ve Spojeném království se těším na spolupráci s naším talentovaným týmem, který bude plnit vládní ambice v oblasti růstu exportu,“ dodává.

G7 nabízí Vietnamu 15 miliard dolarů za ukončení podpory uhlí

Země G7 nabídky Vietnamu nové veřejné a soukromé finance ve výši 15 miliard USD v naději, že se jim podaří zemi přimět k odklonu od uhlí.

Západní vyjednaváci v čele s Evropskou unií a Velkou Británií navrhli Vietnamu během *summitu EU-ASEAN v Bruselu* (prosinec 2022) finanční balíček ve výši 15 miliard USD.

Zdroj: Adobe Stock

Finanční balíček zahrnuje 7,5 miliard USD z veřejného sektoru a 7,5 miliard USD ze soukromého sektoru. Nová nabídka přišla po původním příslibu 2 miliard dolarů z veřejných zdrojů s nedefinovanou další podporou ze soukromého sektoru.

Již dříve měl Vietnam během COP27 podepsat s bohatými státy spolupráci – *Just Energy Transition Partnership (JETP)* – s cílem postupně se zbavit uhlí. Země však plánované setkání odvolala a spolupráci nepodepsala.

JETP je mechanismus finanční spolupráce, který má pomoci zemím závislým na uhlí urychlit energetickou transformaci rozšířením obnovitelných zdrojů energie a postupným vyřazením uhelných zdrojů.

Vietnam patří k největším uživatelům uhlí na světě. V posledním vládním návrhu plánu rozvoje energetiky zůstalo na seznamu 12 projektů uhelných elektráren s celkovým výkonem 13,792 GW.

Kexim podepsala smlouvu na rozšíření rafinerie v Indonésii v hodnotě 1,2 miliardy dolarů

Indonéská státní ropná a plynárenská společnost Pertamina získala od Korejské exportní a importní banky (Kexim) úvěr ve výši 1,19 miliardy dolarů na rozšíření stávající rafinerie na východě ostrova Borneo.

Cílem projektu je rozšíření a rekonstrukce rafinerie Balikpapan ve východním Kalimantanu, která je v provozu od roku 1922. Projektovou společností je dceřiná společnost Kilang Pertamina Balikpapan, která je ve stoprocentním vlastnictví společnosti Pertamina.

Zdroj: Adobe Stock

Po dokončení se kapacita rafinerie zvýší z 260 000 barelů denně (bpd) na 360 000 bpd. Plánované datum komerčního provozu je rok 2025.

Dohoda o financování projektu navazuje na rámcovou dohodu, kterou obě společnosti podepsaly v červenci 2019 a která se týká vypořádání nákladů na výstavbu a překlenovacího úvěru ve výši 100 milionů dolarů.

Projekt je součástí plánu indonéské vlády na rozvoj rafinerií, jehož cílem je modernizace a rozšíření 5 rafinerií v Indonésii.

EIB poskytla 200 milionů eur na vodohospodářský projekt v Jordánsku

Evropská investiční banka (EIB) poskytne jordánské vládě půjčku ve výši 200 milionů EUR (212 milionů USD) na projekt odsolování a přepravy vody z Akaby do Ammánu (Aqaba Amman Water Desalination and Conveyance Project – AAWDCP).

Jedná se o první potvrzené financování historicky největšího vodohospodářského investičního projektu v Jordánsku, který má status vysoké priority pro zvýšení bezpečnosti dodávek vody a dosažení komplexního hospodářského rozvoje země.

Financování se připojuje k příspěvku jordánské vlády ve výši 352 milionů USD, projekt byl zahájen v březnu 2020.

Projekt zajistí po odsolení 300 milionů metrů krychlových vody ročně. Voda bude následně převáděna do jordánské hlavního města Ammánu a ostatních provincií.

Za financování EIB se zaručila Evropská unie prostřednictvím svého nástroje pro rozvoj a mezinárodní spolupráci. EIB rovněž dokončuje due diligence pro další financování AAWDCP na základě projektového financování.

Za posledních 38 let poskytla EIB na investice do vodohospodářství v Jordánsku 970 milionů EUR. Patří sem i podpora investic na zlepšení bezpečnosti dodávek vody v jordánské údolí a finanční a technická podpora několika velkých projektů v zemi.

Čínská banka Chexim podpoří telekomunikační projekt v Angole

Angolské ministerstvo financí podepsalo s Export-Import Bank of China (Chexim) smlouvu na úvěr ve výši 249 milionů USD na financování projektu výstavby 2 000 km dlouhé národní širokopásmové sítě.

Očekává se, že tento program přinese vysokorychlostní digitální infrastrukturu do odlehlých oblastí Angoly.

Angolská ministryně financí Vera Daves de Sousa podepsala s čínským velvyslancem v Angole Gong Taoem rámcovou dohodu o úvěrovém nástroji v hlavním městě Luandě.

Telekomunikační projekt bude zahrnovat podmořskou linku, která propojí angolskou pevninu s enklávou Cabinda, a také modernizaci národní sítě.

EBRD podpoří dopravní systém v Gruzii

Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD) schválila dohodu o půjčce ve výši 50,6 milionu EUR (61,8 milionu USD) na financování rozvoje ekologičtější dopravy v gruzínském hlavním městě Tbilisi.

Součástí úvěru pro dopravní podnik v Tbilisi je investiční grant ve výši 5 milionů EUR ze Zeleného klimatického fondu (GCF).

Finanční prostředky budou přiděleny na modernizaci a obnovu 12 stanic po celém Tbilisi, zvýšení energetické účinnosti a odolnosti sítě metra vůči klimatickým změnám a modernizaci odvodňovacích zařízení.

EBRD dosud v Gruzii investovala 5 miliard EUR prostřednictvím 283 projektů, z toho více než 80 % v soukromém sektoru. Mezi hlavní oblasti investic EBRD v zemi patří udržitelná infrastruktura, finanční sektor, výroba a služby a malé a střední podniky.

Světová banka poskytne půjčku na solární elektrárnu v Libérii

Liberijské ministerstvo financí a plánování rozvoje podepsalo se Světovou bankou půjčku ve výši 96 milionů dolarů na solární systém o výkonu 60 MWp.

Dvoufázový projekt bude realizován na 88MW vodní elektrárně Mount Coffee.

Národní energetická společnost Liberia Electricity Corporation (LEC) uvedla, že výroba energie v rámci solárního projektu nakonec nahradí energii vyráběnou vodní přehradou v této lokalitě, která byla postavena v roce 1966.

Zdroj: Adobe Stock

V rámci první fáze projektu bude vybudován solární systém s kapacitou 20 MWp, následovat pak bude druhá fáze zajišťující zbývajících 40 MWp.

Vodní přehrada Mount Coffee se nachází na řece Saint Paul. V období sucha průtok řeky klesá a s ním se snižuje i výkon.

Inter-americká rozvojová banka investuje v Peru

Inter-americká rozvojová banka (IDB) schválila půjčku ve výši 60 milionů USD na zlepšení kvality a dostupnosti pitné vody a sanitárních služeb v okresech Zarumilla a Aguas Verdes na severu Peru.

Zdroj: Adobe Stock

Půjčka bude čerpána v průběhu šesti let, s patnáctiletou dobou splatnosti, sedmiletým odkladem splátek a úrokovou sazbou založenou na sazbě SOFR, která se v současné době pohybuje kolem 4,3 %.

Peruánské ministerstvo bydlení, výstavby a sanitace přispěje dalšími 18 miliony USD, takže celková výše půjčky dosáhne přibližně 78 milionů USD.

Získané prostředky budou použity na modernizaci systému zásobování pitnou vodou, a to výstavbou nových zařízení, jako jsou studny, sběrné potrubí, nádrže a čerpací stanice.

Projekt, který vlastní koncesionář Agua Tumbes, zlepší kvalitu vody pro téměř 50 000 Peruánců.

Z Brna do Singapuru. Za každý kilometr věnuje cyklista Mike korunu hendikepovaným dětem. Podporovatelem zahraniční cesty je i EGAP

Zdroj: EGAP

Influencer a amatérský cyklista „Majk na cestách“ vyrazil na půlroční cyklistickou benefiční výpravu dlouhou zhruba 13 tisíc kilometrů. **Z Brna do Singapuru** je projekt, jehož cílem je dosažení asijské metropole prostřednictvím jízdního kola a hlavně pomoc vážně hendikepovaným dětem a jejich rodinám. Za každý ujetý kilometr věnuje Mike jednu korunu projektu **Jedna se počítá**, který je součástí veřejné sbírky **Dnes pomáhám**. Peníze poputují především na rehabilitace, které dětem nehradí zdravotní pojišťovna. Majk, občanským jménem **Michal Kamermeier**, tím chce motivovat i ostatní, aby začali sportovat a zároveň pomohli dětem, které radost z pohybu zažít nemohou. Jeho cesta odstartovala v neděli 12. března v 11 hodin z brněnského náměstí Svobody. Jedním z podporovatelů benefiční zahraniční výpravy je exportní pojišťovna EGAP.

› Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

Michal Kamermeier, známý díky svému úspěšnému instagramovému účtu jako **Majk na cestách**, projede během následujícího půl roku šestnáct různých zemí. Pojede silnicemi vedle orientálních bazarů a mešit, přes pouště Arabského poloostrova až po terasovitá rýžová pole Vietnamu. To všechno na kole. „Tu myšlenku nosím v hlavě už osm let. Dosud jsem jezdil jenom po Evropě. Ale letos jsem si řekl, že čekání na vhodný okamžik bylo dost. Dal jsem v práci výpověď a celou tu dlouhou cestu naplánoval. Teď už nezbývá než vyrazit,“ usmívá se Kamermeier.

Cyklista odstartoval v ponožkách s logem pojišťovny EGAP, která podporuje vývoz českých firem i jejich investic do zahraničí. Dosud pojišťovna pomohla tuzemským exportérům realizovat obchody v celkovém

objemu přesahujícím jeden bilion korun a to ve 130 zemích světa. Nyní pomůže vyvézt z Česka do světa ušlechtilý záměr.

„Prakticky v každé ze 16 zemí, které protíná trasa z Brna do Singapuru, se nachází český projekt, jehož realizaci EGAP v minulosti nějak podpořil. Požádali jsme proto Majka, aby českou stopu sledoval a vytipované projekty, které se nacházejí v blízkosti jeho trasy, navštívil a zdokumentoval. Na sociálních sítích se tak představí úspěšné české exportní zakázky, které dosud třeba ještě vůbec nebyly medializovány,“ vysvětluje **mluvčí EGAP Jan Černý**. Výstupy budou publikovány na instagramovém profilu „Majknacestach“ a sociálních sítích EGAP.

Majk na cestách se tak vydá na dosud největší jízdu svého nejen sportovního života. Motivací na cestě mu budou především ti, kteří takovou výpravu absolvovat nemohou – děti s hendikepem. „Často si uvědomuji, že mám velké štěstí, že jsem zdravý a díky tomu schopný výpravu absolvovat. Jsem si vědom toho, že ne každý má tu možnost, a proto chci pomoci. Chtěl bych zároveň motivovat více lidí k tomu, aby sportovali a uvědomili si hodnotu pohybu. Kromě toho budu rád, když se připojí k mé výzvě a sami přispějí za každý svůj kilometr alespoň jednu korunu dětem z Jedna se počítá,“ dodává influencer.

Lidé mají možnost přidat se k výzvě a přispět na transparentní účet, který naleznou na oficiálních stránkách Jedna se počítá a na Instagramu Majka na cestách.

Pomoc těm, kteří sportovat nemohou

Kamermeier s organizací **Dnes pomáhám** spolupracuje už od jejího založení. „Majk se stal pro letošní rok naším ambasadorem. Když přišel s nápadem podpory skrze jeho půlroční výpravu, byli jsme nadšení. Pokud někdo nemá kolo, může běhat nebo počítat kilometry při chůzi. Jsme rádi za jakoukoliv osobní nebo firemní výzvu, která propojí sport s pomocí,“ říká **Petra Pachlová, zakladatelka sbírky Dnes pomáhám a projektu Jedna se počítá**. Charitativní projekt Jedna se počítá je součástí veřejné sbírky Dnes pomáhám. Veškeré peníze nadace rozdělí mezi těžce nemocné a hendikepované děti.

Lidé mají možnost přidat se k výzvě a přispět na transparentní účet, který naleznou na oficiálních stránkách Jedna se počítá a na Instagramu Majka na cestách.

Svou cestu Kamermeier odstartoval 12. března v 11 hodin na brněnském náměstí Svobody. Společně se zástupci týmu Dnes pomáhám připravil doprovodný program. Vystoupil zpěvák Daniel Hůlka nebo stand-up komik **Jakub Glos** z Hranic Humoru. Na první kilometry se s Majkem vydá historicky nejúspěšnější paralympijský cyklista, držitel šesti paralympijských zlatých medailí a šesti titulů mistra světa, **Jiří Ježek**. Připojit se ale může kdokoliv, kdo má kolo. Cestu podporuje dále například **We Love Cycling, Cyklistika Brno** nebo **City gym Brno**. Mezi partnery akce patří **městská část Brno-střed Škoda Auto, Folza, Notino, ČSOB, Glenmark**.

Zdroj: Ondřej Myšák

Zdroj: EGAP

Kalendář akcí 2023

Kde se v roce 2023 potkáme?

Poradenství k pojištění vašich exportních záměrů či investic v zahraničí vám poskytnou obchodní zástupci na těchto veletrzích:

22. – 26. 4.	ANIMAL TECH, Národní výstava hospodářských zvířat, Národní výstava myslivosti	Výstaviště Brno	ANIMAL TECH se v roce 2023 bude konat společně s Národní výstavou hospodářských zvířat a Národní výstavou myslivosti. Nosnými tématy veletrhu jsou chovatelství, genetik, veterinární lékařství, technologie a zemědělská technika pro živočišnou výrobu. Veletrh je určen především odborníkům – chovatelům, zooteknikům, zemědělcům a veterinárním lékařům.
10. – 11. 5.	Stainless	Výstaviště Brno	Mezinárodní veletrh korozivzdorných ocelí STAINLESS se na brněnském výstavišti koná od roku 2009. Jde o vysoce specializované setkání průmyslu korozivzdorných ocelí s masivní zahraniční účastí jak mezi vystavovateli, tak mezi návštěvníky.
24. – 26. 5.	IDET, ISET, PYROS	Výstaviště Brno	Mezinárodní veletrh obranné a bezpečnostní techniky se koná souběžně s Mezinárodním veletrhem požární techniky a služeb PYROS a Mezinárodním veletrhem bezpečnostní techniky a služeb ISET
24. – 29. 8.	Země živitelka	Výstaviště České Budějovice	Téma: Na cestě k udržitelnosti Země živitelka je jedinou výstavou v ČR, která zahrnuje celý zemědělsko-potravinářský sektor.
19. – 21. 9.	URBIS SMART CITY FAIR, FUTURE MOBILITY	Výstaviště Brno	V roce 2023 jsou URBIS SMART CITY FAIR a souběžně probíhající projekt FUTURE MOBILITY součástí Evropského týdne mobility.
10. – 13. 10.	Mezinárodní strojírenský veletrh, ENVITECH	Výstaviště Brno	Mezinárodní strojírenský veletrh je nejvýznamnější průmyslový veletrh ve střední Evropě. Návštěvnost je vysoce odborná, téměř osmdesát procent návštěvníků ovlivňuje rozhodování o investicích, třetina patří k vrcholovému managementu.
19. – 21. 5.	Fórum AlterEko	Nový zámek, Kostelec nad Orlicí	Energy or die: Velký audit (nejen) evropské energetiky

Jako každý rok se představitelé EGAP budou účastnit konferencí, ekonomických fór a debat zaměřených na export a pojištění

Pro více informací sledujte naše sociální sítě nebo webové stránky v sekci Semináře.

Sledujte nás na sítích

Zdroj: Adobe Stock

Twitter: EGAP @infoegap - 12. 1. Drahá, výpadky v dodavatelském řetězci, problémy na straně odběratele. Ruská agrese na dopadá zprostředkovaně i na firmy. Garanční program EGAP Plus platí do konce roku 2023. Zaručuje úvěry pro firmy se 100 a více. Více ZDE: bit.ly/3QwH7Um

Instagram: infoegap - Sledování Filipiny. infoegap ekologie a technologie pro likvidaci, recyklaci a zpracování odpadů hlavní tématy právě probíhající návštěvy podnikatelské delegace HK ČR na Filipínách doprovázející místopředsedu Pšpřr Jana Škopačka. příležitosti a zájmy vývozců z EGAP projednává Petr Maršálek. #hospodskakomora #HKCR #export #filipiny #pojisteni 3 týl. 17 To se mi líbí (číslo 15)

Facebook: EGAP 24. únor v 10:48. Díky zárukám #EgapPlus dokončíme některé vývoje, které nám umožňují letouny uplatnit na trzích mimo Ruskou federaci, říká Michal Hon z Aircraft Industries. Reportáž https://bit.ly/3EyDM2a #zaruky #export #AircraftIndustries #Omnipol #LetKunovice #ct1 #udalosti

LinkedIn: EGAP @infoegap - 30. 1. Na zasedání exportních agentur změnila OECD kategorizaci těchto zemí: Bosna a Hercegovina 17, 6. Chorvatsko 4, 3. Egypt 5, 6. Ukrajina 6, 7. Aktuální mapa rizik světových trhů: egap.cz #OECD #export #CECA #countryrisk

Vydává: Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
Editor: Odbor PR a marketingu
Grafická úprava: AG Geronimo s.r.o.

